

Tytuł zadania: Identyfikacja zmienności genetycznej pszenicy korelującej z potencjałem plonotwórczym i wybranymi cechami systemu korzeniowego.

Kierownik zadania: prof. dr hab. A. Nadolska –Orczyk

Celem tegorocznego tematu badawczego jest kontynuacja analizy korelacji pomiędzy poziomem ekspresji wybranych genów *TaCKX* oraz aktywnością enzymu CKX w badanych tkankach a produktywnością/masą korzenia w wybranych genotypach pszenicy zwyczajnej (kontynuacja dla następnych 50 genotypów). Jest to kolejny etap weryfikacji hipotezy badawczej zakładającej, że ekspresja genów z rodziny *CKX* w rozwijających się kłosach lub/i systemie korzeniowym wskazuje na produktywność lub masę systemu korzeniowego.

Realizacja tematu przebiegała w kilku etapach i obejmowała:

1. Opracowanie najnowszych danych literaturowych na temat genów głównych, odgrywających lub mogących odgrywać istotną rolę w produktywności pszenicy, w tym genów z rodziny *TaCKX*.
2. Wytypowanie na podstawie informacji od hodowców następnego zestawu 50 genotypów pszenicy do badań.
3. Ocena poziomu ekspresji genów *TaCKX* w rozwijających się kłosach i wytypowanie dodatkowego genu z rodziny *TaCKX* do analiz korelacji (lub potwierdzenie wcześniej wybranych).
4. Wyznaczenie poziomu ekspresji względnej genu *TaCKX1* i dodatkowego *TaCKX* w korzeniach siewek i dojrzewających kłosach wytypowanych genotypów.
5. Wykonanie pomiaru aktywności enzymu CKX w próbkach podawanych analizie ekspresji genów *TaCKX*.
6. Sekwencjonowanie i analiza alleli wybranych genów *TaCKX1* i dodatkowego *TaCKX* w dwóch wybranych genotypach.
7. Opracowanie statystyczne i bioinformatyczne uzyskanych wyników.

Materiały i metody

Do badań użyto 50 genotypów pszenicy jarej o zróżnicowanej produktywności. Były to 22 rody dostarczone przez Hodowlę Roślin Strzelce Sp. z o.o. Grupa IHAR, 22 linie przesłane przez Hodowlę Roślin Danko, Sp. z o.o oraz 6 odmian.

DNA izolowano z tkanki młodych liści przy pomocy metody C-TAB (Murray i Thompson 1980). RNA izolowano z korzeni i kłosów 7 DAP (dni po pyleniu) przy pomocy odczynnika Tri-reagent (Sigma Aldrich) zgodnie z procedurą producenta. RNA z kłosów 7 DAP izolowano również zgodnie z nową, ulepszoną procedurą wg. Wang i in. (2011). Synteza cDNA prowadzona była z wykorzystaniem zestawu RevertAcid First Strand cDNA Synthesis Kit (Thermo Fisher Scientific) według standardowej procedury producenta. Uzyskane cDNA posłużyło następnie do analizy ilościowej RT-PCR (z ang. *Reverse Transcription Polymerase Chain Reaction*) wybranych natywnych genów z rodziny *TaCKX*.

Analiza ekspresji genów *TaCKX* została wykonana zgodnie z opracowaną w ubiegłym roku procedurą w ilościowej reakcji RT-PCR. Analiza aktywności enzymu CKX w korzeniach i kłosach 7 DAP wykonana została zgodnie z procedurą opracowaną przez Frebort i in. (2002) i zoptymalizowaną dla tkanek jęczmienia w trakcie wcześniejszych badań zespołu.

Sekwencjonowaniu poddane zostały amplikony cDNA z kłosów 7 DAP dwóch wybranych genotypów – odmiany Trappe i Arabella. Fragmenty *TaCKX1* i *TaCKX5* amplifikowano za

pomocą PCR z użyciem 10 par starterów do RT PCR. Uzyskane sekwencje poddano analizie bioinformatycznej w celu wzajemnego porównania i ewentualnej weryfikacji z którego homologicznego genomu pochodzą.

Wyniki

Ad. 1. Dane literaturowe opracowano w formie pracy przeglądowej (Nadolska-Orczyk i in., obecnie w recenzjach). Do istotnych z punktu widzenia produktywności pszenicy grup genów należą regulatory transkrypcji, głównie wpływające na architekturę kwiatostanu i tym samym liczbę nasion (6 genów). Do drugiej grupy należą geny *TaCKX* z którymi pracujemy. W najnowszej literaturze opisano haplotyp genu *TaCKX6*, *TaCKX6-D1a* związany z wyższą masą ziarna, wielkością ziarna oraz szybkością wypełniania (Lu i in. 2015; Zhang i in. 2012). Analiza QTL w liniach rekombinacyjnych dla drugiego z genów, *TaCKX4* wykazała istotny związek pomiędzy liczbą kopii tego genu a zawartością chlorofilu w liściach flagowych po kwitnieniu i wielkością ziarna (Chang i in. 2015).

Ad. 2. Dwie Hodowle Roślin, tj. Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o. Grupa IHAR i Hodowla Roślin Danko, Sp. z o.o. przekazały w tym roku do badań po 22 rody pszenicy jarej wyprowadzone z różnych krzyżowań, różniące się w obrębie danej krzyżówki produktywnością. Z przesłanych materiałów wybrano 22 rody z HR Strzelce plus 2 odmiany kontrolne, 16 rodów i 5 odmian rodzicielskich z HR Danko plus jedna odmiana kontrolna. Ponadto do badań ekspresji wybranych genów *TaCKX* użyliśmy 5 odmian (Rys. 2).

Ad. 3. Poziom ekspresji względnej (względem genu referencyjnego) znanych genów *TaCKX* w korzeniu, kwiatostanie i rozwijającym się kłosie 0 DAP, 7 DAP i 14 DAP wyznaczono w odmianie pszenicy Kontesa. W przypadku kłosów RNA izolowano za pomocą dwóch metod: przy użyciu odczynnika TriReagent oraz przy użyciu SDS. Ekspresja wszystkich badanych genów *TaCKX* w korzeniu była bardzo niska, w zakresie 0,0003 do 0,0122. Najwyższy wynik ekspresji otrzymano dla genu *TaCKX6* i *TaCKX1*. W przypadku rozwijających się kłosów 0 DAP, 7 DAP i 14 DAP zdecydowanie najwyższą ekspresję wykazywał gen *TaCKX1*. Wynosiła ona ok. 0,7 w kłosie 0 DAP i 7 DAP a w kłosie 14 DAP była o rząd wielkości niższa (0,05). Tak wysoki wynik osiągnięto jedynie w przypadku nowej procedury izolacji RNA z użyciem SDS. Ekspresja pozostałych genów była znacząco niższa.

Poziom ekspresji względnej wybranych genów *TaCKX* (*TaCKX1*, *TaCKX2.1*, *TaCKX5*, *TaCKX6*) oceniono ponadto w pięciu odmianach pszenicy. Wyniki potwierdziły, że we wszystkich badanych odmianach (poza Brawurą, prawdopodobnie z powodu złej jakości RNA) najwyższą ekspresję w kłosie 7 DAP wykazuje gen *TaCKX1*. Ekspresję na nieco niższym poziomie, od 0,01 do 0,07, ale we wszystkich trzech badanych organach (korzeniu, kłosie 7 DAP i kwiatostanie) pięciu odmian wykazywał gen *TaCKX5*. Na podstawie wcześniejszych i obecnych badań do dalszej analizy ekspresji w materiałach hodowlanych wybrano geny *TaCKX1* i *TaCKX5*.

Ad. 4. Ekspresja genów *TaCKX1* i *TaCKX5* w korzeniach materiałów hodowlanych z HR Strzelce i HR Danko była na poziomie 0,00. Ekspresja genu *TaCKX1* w kłosach 7 DAP rodów z HR Strzelce wahała się od 0,0034 do 0,0695, a genotypów z HR Danko od 0,004 do 0,053. Ekspresja genu *TaCKX5* w kłosach 7 DAP z pierwszej HR wahała się od 0,0005 do 0,0289 a z drugiej HR od 0,001 do 0,198. Wahania w poziomie ekspresji genu *TaCKX1* w materiałach hodowlanych HR Strzelce i HR Danko były rzędu kilkunastu do 20 razy a dla genu *TaCKX5* były 58 do 200 krotne. Średnie i odchylenia wynosiły odpowiednio: 0,023

($\pm 0,016$) dla *TaCKX1* i $0,004 (\pm 0,006)$ dla *TaCKX5*. W obydwu przypadkach wysoki plon w pojedynczych rodach korelował ze spodziewaną obniżoną ekspresją tych genów, zwłaszcza w przypadku materiałów z HR Danko.

Ad. 5. Pomiary aktywności enzymu wykonano w kłosach 7 DAP i korzeniach pobranych z rodów hodowlanych oraz odmian kontrolnych. Zakres aktywności enzymu CKX w korzeniach materiałów z HR Strzelce wahał się od 0,309 do 0,862, przy średniej wynoszącej 0,569 ($\pm 0,15$). Wartości aktywności enzymu w korzeniach materiałów z HR Danko były wyraźnie wyższe i wynosiły od 0,486 do 1,667, a średnia to 1,066 ($\pm 0,273$).

Zakres aktywności enzymu CKX w kłosach 7 DAP materiałów z HR Strzelce wahał się od 0,555 do 1,423 przy średniej wynoszącej 1,075 ($\pm 0,291$). Wartości aktywności enzymu w kłosach 7 DAP materiałów z HR Danko były niższe i wynosiły od 0,652 do 1,187, a średnia wartość to 0,872 ($\pm 0,125$). W niektórych materiałach hodowlanych wykazano spodziewaną negatywną korelację wysokości plonu z aktywnością enzymu CKX w kłosach 7 DAP.

Ad. 6 i 7. Sekwencjonowano i porównano cDNA alleli genów *TaCKX1* i *TaCKX5* u dwóch odmian, Trappe i Arabella (2 geny x 2 odmiany = 4 sekwencje). Dostępna w bazie NCBI sekwencja cDNA całego genu *TaCKX1* umożliwiła zaprojektowanie 5 par starterów i zsekwencjonowanie go w całości (1451 pz). Sekwencja cDNA dla genu *TaCKX5* w bazie NCBI jest dostępna jedynie jako fragment, co pozwoliło na amplifikację 600 pz tego genu.

Sekwencję genu *TaCKX1* odmian Trappe i Arabella porównano z dostępną w bazach NCBI sekwencją tego genu znajdującą się pod numerem akcesyjnym DQ784573.1. Największe zróżnicowanie stwierdzono pomiędzy sekwencją dla numeru akcesyjnego i odmianami. Było to 18 jednonukleotydowych substytucji, jedna delecja i jedna insercja. Duże różnice (lub brak tego fragmentu) w sekwencjach pomiędzy odmianą Arabella i Trappe występują na początku sekwencji (1-432), o czym świadczy brak amplifikacji tego fragmentu u odmiany Arabella za pomocą używanych starterów. W pozostałej części sekwencji (433 – 1451) nie stwierdzono różnic. Ponadto w 21 pozycjach nukleotydowych u odmiany Trappe oraz w tych samych pozycjach u odmiany Arabella występowały po dwa sygnały o równej intensywności, mogące świadczyć o ekspresji pochodzącej z dwóch genomów.

W sekwencjonowanym, 600 pz fragmencie genu *TaCKX5* pomiędzy odmianą Trappe i Arabella stwierdzono pojedyncze różnice typu substytucji. Ponadto w 6 pozycjach nukleotydowych u odmiany Trappe oraz 2 pozycjach u odmiany Arabella występowały po dwa sygnały o równej intensywności, mogące świadczyć o ekspresji pochodzącej z dwóch genomów.

Literatura

- Chang C, Lu J, Zhang HP, Ma CX, Sun G. 2015. Copy Number Variation of Cytokinin Oxidase Gene *Tackx4* Associated with Grain Weight and Chlorophyll Content of Flag Leaf in Common Wheat. PLoS ONE 10:e0145970 doi:10.1371/journal.pone.0145970
- Lu J, Chang C, Zhang HP, Wang SX, Sun G, Xiao SH, Ma CX. 2015. Identification of a novel allele of *TaCKX6a02* associated with grain size, filling rate and weight of common wheat. PLoS ONE 10:e0144765 doi:10.1371/journal.pone.0144765
- Nadolska-Orczyk A, Rajchel IK, Orczyk W, Onysk A, Gasparis S. Major genes determining yield-related traits in wheat and barley. (Theor. Appl. Genet. W recenzjach).

- Paolacci AR, Oronzo OA, E. Tanzarella E, E. Porceddu E, Ciaffi M. 2009. Identification and validation of reference genes for quantitative RT-PCR normalization in wheat. *BMC Molecular Biology*, 10:11, doi:10.1186/1471-2199-10-11
- Wang G. Wang G, Zhang X, Wang F, Song R. 2012. Isolation of high quality RNA from cereal seeds containing high levels of starch. *Phytochem Anal.*, 23(2), 159-163
- Zhang L, Zhao YL, Gao LF, Zhao GY, Zhou RH, Zhang BS, Jia JZ. 2012. *TaCKX6-D1*, the ortholog of rice *OsCKX2*, is associated with grain weight in hexaploid wheat. *New Phytol* 195:574-584 doi:10.1111/j.1469-8137.2012.04194.x

Wnioski

- 1) Opisany w literaturze gen *TaCKX6* wykazujący zgodnie z naszymi badaniami dość wysoką ekspresję w korzeniu odmiany Torka oraz kwiatostanie niektórych odmian może być następnym, potencjalnym kandydatem do badań.
- 2) Metoda izolacji RNA z niedojrzałych kłosów w istotny sposób wpływa na poziom ekspresji genów *TaCKX*.
- 3) Analiza ekspresji wybranych genów *TaCKX* w korzeniach, kwiatostanach i rozwijających się kłosach 0 DAP, 7 DAP i 14 DAP dla pięciu odmian pszenicy umożliwiła wytypowanie genów z rodziny *TaCKX* do analiz korelacji z plonowaniem w materiałach hodowlanych.
- 4) Bardzo duże różnice w poziomie ekspresji genów *TaCKX1* i *TaCKX5* w rozwijających się ziarniakach 7 DAP wśród testowanych materiałów hodowlanych może wskazywać na ich związek z produktywnością.
- 5) Negatywna korelacja pomiędzy ekspresją genów *TaCKX1* i *TaCKX5* w kłosach 7 DAP badanych materiałów hodowlanych a plonem weryfikuje pozytywnie założoną hipotezę badawczą.
- 6) Negatywna korelacja pomiędzy aktywnością enzymu CKX w kłosach 7 DAP a plonem wskazuje, że ten czynnik może być pomocny przy ocenie potencjału plonotwórczego genotypów pszenicy.
- 7) Małe zróżnicowanie w potencjale plonotwórczym materiałów hodowlanych mogło wpłynąć na stwierdzenie spodziewanej korelacji w niewielkiej liczbie rodów.
- 8) Różnice w ekspresji genu *TaCKX1* w kłosach 7 DAP pomiędzy odmianami Trappe i Arabella mogą być wynikiem dużych różnic lub braku początkowego fragmentu tego genu u odmiany Arabella.
- 9) Występowanie na diagramach sekwencyjnych dwóch sygnałów o równej intensywności zarówno dla sekwencji genu *TaCKX1* jak i *TaCKX5* u obydwu odmian może świadczyć o ekspresji alleli tych genów w dwóch genomach.

Mierniki dla tematu badawczego 1 (podać w tabeli)

Lp.	miernik ¹	wartość miernika zaplanowana/zrealizowana
1.	Wyznaczenie ekspresji względnej genu <i>TaCKX1</i> i drugiego wytypowanego <i>TaCKX</i> w rozwijających się kłosach i korzeniach w 50 genotypach (2x2x50) 24 (tab. 2) + 22 (tab. 3) + 4 (rys. 2) = 50 genotypów x 2 geny x 2 tkanki = 200	200 / 200
2.	Pomiary aktywności enzymu CKX w rozwijających się kłosach i korzeniach 50 genotypów (2x50) 24 (tab. 2) + 22 (tab. 3) + 4 (rys. 2) = 50 genotypów x 2 tkanki = 100	100 / 100
3.	Opis fenotypowy genotypów 24 (tab. 2) + 22 (tab. 3) + 4 (rys. 2) = 50 genotypów	50 / 50
4.	Sekwencjonowanie fragmentów cDNA genów <i>TaCKX1</i> i drugiego wytypowanego w dwóch genotypach 2 geny x 2 odmiany = 4 sekwencje	4 / 4

5. Informacja nt. prezentacji wyników badań (podać w tabeli - należy wymienić konferencje, na których planuje się zaprezentować wyniki i/lub wymienić publikacje, które zostaną przygotowane i przyjęte do druku w trakcie realizacji zadania w danym roku).

Prezentacja wyników na konferencjach				
lp.	konferencja	rodzaj prezentacji ²	liczba prezentacji	wartość miernika zrealizowana
1	Eucarpia 20th General Congress, 29. 08. – 1. 09. 2016, Zurich, Szwajcaria. Prezentowane były wyniki z doświadczeń prowadzonych w 2016 (rys. 1; dane z tab. 1) częściowo uzupełnione wynikami z 2015 (wybrane ze str. 3-4, 6, 13-14; wybrane z tabel 1, 2, 3).	poster	1	1
2	Nowe osiągnięcia polskich zespołów badawczych w dziedzinie genetyki, hodowli i biotechnologii roślin, Międzyzdroje, 8-10 czerwca 2016. Przedstawienie wyników projektu z 2015 (wybrane wyniki ze stron z wynikami i tabel) i 2016 (str.5 p. 1, tab. 1) na tle literatury światowej.	wykład	1	1
Publikacje w monografiach/czasopismach recenzowanych				
lp.	monografia/czasopismo	rodzaj publikacji ³	liczba publikacji	wartość miernika zrealizowana
1	Czasopismo genetyczne z listy JCR	przeglądowa (1)	1	1

Jeśli któryś z mierników nie został zrealizowany należy podać przyczyny.

¹ Podać miernik – np. ilość planowanych testów, prób, badanych genotypów et

² Podać, czy planowany jest wykład plenarny, doniesienie konferencyjne czy poster.

³ Podać, czy planowana jest publikacja oryginalna, czy np. polemika, list do edytora, rozdział w monografii etc.

Załączniki⁴: wyciągi z materiałów konferencyjnych

Onysk A, Boczkowska M, Rajchel IK, Orczyk W, Nadolska-Orczyk A. Looking for *TaCKX* genes associated with grain yield. 20th General Congress of Eucarpia (poster), Zurich, Switzerland, 29 sierpień - 1wrzesień 2016, str 180.

Nadolska-Orczyk A, Rajchel IK, Onysk A. 2016. Badania funkcji ważnych genów użytkowych zbóż i ich wykorzystanie w praktyce hodowlanej. Konferencja naukowa „Nowe osiągnięcia polskich zespołów badawczych w dziedzinie genetyki, hodowli i biotechnologii roślin” (wykład) Międzyzdroje, 8-10 czerwiec 2016, str. 48.

Nadolska-Orczyk A, Rajchel IK, Orczyk W, Onysk A, Gasparis S. Major genes determining yield-related traits in wheat and barley. (Theor. Appl. Genet. Recenzowane; link do wersji elektronicznej zostanie dołączony po ukazaniu się publikacji w druku).

5. Adres, pod którym wyniki badań są dostępne na stronie internetowej wnioskodawcy:

<http://www.ihar.edu.pl/>

http://www.ihar.edu.pl/lp_w_zal_do_rozporzadzenia_mrirw_5.php?panel=1

Sporządzono:

Pieczęć jednostki

Osoba reprezentująca jednostkę

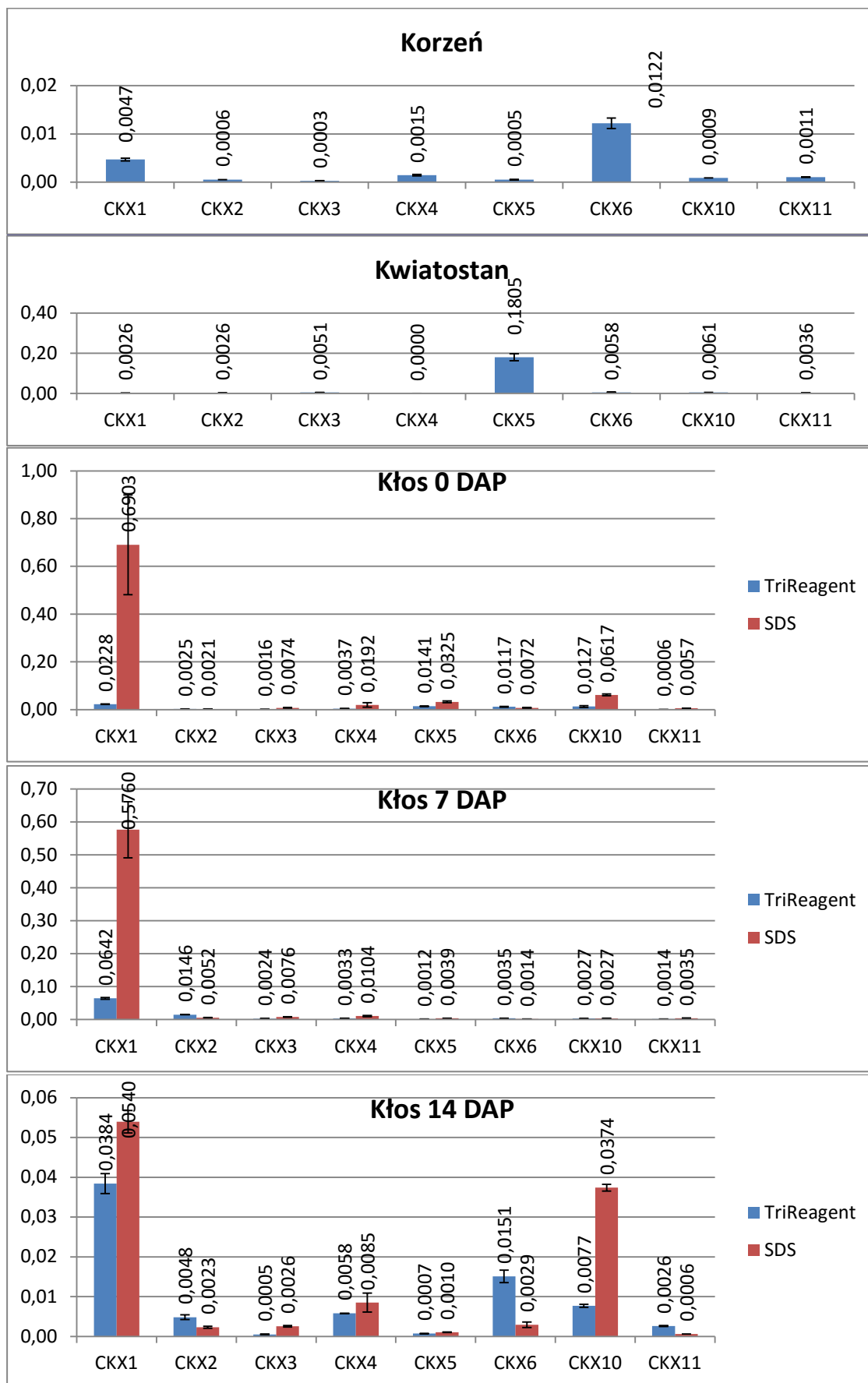
Kierownik zadania

data

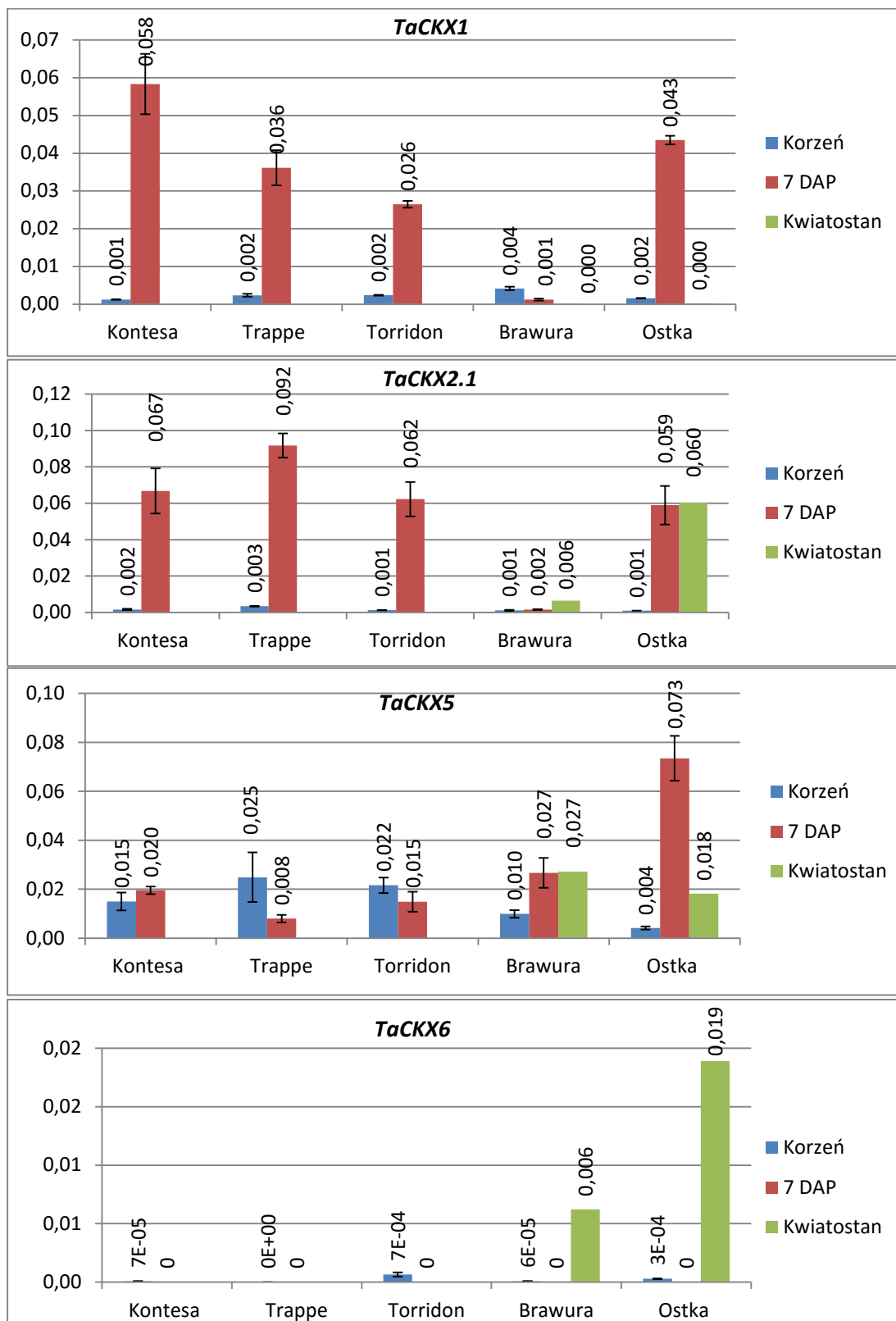
podpis i pieczęć

podpis

⁴ Podać listę oraz dołączyć do sprawozdania kopie posterów/wyciągi z materiałów konferencyjnych/publikacje etc. W nawiasie podać, na której stronie sprawozdania znajdują się prezentowane wyniki.

Rys. 1. Względna ekspresja znanych genów *TaCKX* w korzeniu, kwiatostanie i rozwijającym się kłosie 0 DAP, 7 DAP i 14 DAP pszenicy odmiany Kontesa. RNA z kłosów izolowano za pomocą dwóch metod: z użyciem TriReagent oraz SDS.

MZ/R	4,88	8,30	8,99	7,56	9,51
MTZ	24,14	33,8	29,98	31,97	38,66

Rys. 2. Względna ekspresja wybranych genów *TaCKX* (*TaCKX1*, *TaCKX2.1*, *TaCKX5*, *TaCKX6*) w korzeniu i kłosie 7 DAP pięciu odmian pszenicy oraz kwiatostanie dwóch odmian, Brawury i Ostki. Cechy fenotypowe: MZ/R – średnia masa ziarna/roślinę; MTZ – masa tysiąca ziaren.

Tabela 1 jest w załączniku 1.

Tabela 2. Wartości plonowania oraz innych cech fenotypowych, aktywności enzymu CKX oraz ekspresji genów *TaCKX1* i *TaCKX5* w korzeniach i kłosach 7 DAP w rodach przekazanych przez Hodowlę Roślin Strzelce.

Nr rodu	plon kg z 10m ²	aktywność CKX korzeń	aktywność CKX kłos	OS	ekspresja CKX1, korzeń	ekspresja CKX5 korzeń	ekspresja CKX1 kłos	OS	ekspresja CKX5 kłos	OS	kłoszenie	wyleganie	wysokość
951	5,24	0,314	1,227	0,32	0	0	0,0695	0,0164	0,0026	0,0006	154		
952	6,21	0,612	1,224	0,26	0	0	0,0085	0,0006	0,0023	0,0002	157	7	91
953	5,68	0,440	1,412	0,05	0	0	0,0282	0,0079	0,0014	0,0003	153	9	78
954	5,2	0,602	1,225	0,23	0	0	0,0179	0,0086	0,0043	0,0020	153		
961	5,44	0,930	1,255	0,31	0	0	0,0043	0,0014	0,0047	0,0024	158	9	77
962	6,06	0,862	1,277	0,25	0	0	0,0125	0,0014	0,0289	0,0092	158	8	94
963	5,56	0,540	1,334	0,24	0	0	0,0329	0,0074	0,0082	0,0114	158	9	68
964	4,95	0,534	1,377	0,31	0	0	0,0151	0,0007	0,0007	0,0001	158		
971	5,58	0,574	1,219	0,22	0	0	0,0034	0,0004	0,0002	0,0000	157	9	95
972	5,04	0,704	0,665	0,30	0	0	0,0045	0,0004	0,0008	0,0000	155		
973	5,64	0,648	0,640	0,07	0	0	0,0103	0,0016	0,0004	0,0001	159	9	101
974	4,55	0,639	1,113	0,13	0	0	0,0149	0,0016	0,0002	0,0001	153		
975	6,35	0,509	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	159	4,5	80
976	5,1	0,475	0,555	0,17	0	0	0,0208	0,0021	0,0024	0,0007	155		
911	4,45	0,640	0,867	0,12	0	0	0,0222	0,0025	0,0023	0,0010	153		
912	6,15	0,309	0,925	0,11	0	0	0,0276	0,0119	0,0055	0,0041	160	9	86
921	5,96	0,478	0,701	0,06	0	0	0,0284	0,0038	0,0012	0,0003	155	8	98
922	5,24	0,461	1,000	0,27	0	0	0,0177	0,0042	0,0033	0,0015	153		
923	5,17	0,420	0,736	0,02	0	0	0,0372	0,0039	0,0015	0,0004	153		
924	6,63	0,562	0,921	0,19	0	0	0,0147	0,0050	0,0021	0,0000	158		
925	6,19	0,572	1,423	0,18	0	0	0,0441	0,0019	0,0013	0,0003	158	4	94
926	5,13	0,686	1,481	0,32	0	0	0,0434	0,0084	0,0005	0,0001	154		

średnia	5,52	0,569	1,075	0,197	0,000	0,000	0,023	0,004	0,004	0,002	156,25	7,77	87,45
OS	0,58	0,150	0,291	0,098	0,000	0,000	0,016	0,004	0,006	0,003	1,97	1,86	10,42
Ostka Kontrola		1,000	1,000	0,00	0	0	0	0,0123	0,0046	0,0037	155		78
Kontesa		1,335	1,204	0,04	0	0	0	0,0052	0,0077	0,0035	158		86
średnia		1,167	1,102	0,021	0,000	0,000	0,000	0,009	0,006	0,004			
OS		0,237	0,144	0,030	0,000	0,000	0,000	0,005	0,002	0,000			

 korelacja negatywna (spodziewana)

OS - odchylenie standardowe

Tabela 3. Wartości plonowania i innych cech fenotypowych, aktywności enzymu CKX oraz ekspresji genów *TaCKX1* i *TaCKX5* w korzeniach i kłosach 7 DAP rodów przekazanych przez Hodowlę Roślin Danko.

Pochodzenie	Nazwa	plon %WZ (4 miejsc.)	aktywność CKX korzeń	aktywność CKX kłos	OS	ekspresja <i>CKX1</i> , korzeń	ekspresja <i>CKX5</i> korzeń	ekspresja <i>CKX1</i> kłos	OS	ekspresja <i>CKX5</i> kłos	OS	wysokość (cm)	wyleganie	kłoszenie l. dni od 1. 06.
T1xK1	12	90,2	0,978	0,796	0,02	0	0	0,031	0,005	0,045	0,004	100	8,5	11
	15	92,7	0,997	1,187	0,04	0	0	0,021	0,005	0,001	0,000	99	7,8	8
CxT2xP	400	84,7	0,773	0,684	0,02	0	0	0,004	0,001	0,001	0,000	90	8,0	13
	401	91,3	1,220	0,652	0,08	0	0	0,008	0,000	0,001	0,000	94	7,5	12
FxK2xT2	407	82,8	1,156	1,002	0,11	0	0	0,037	0,008	0,004	0,004	80	8,5	13
	412	93,8	1,419	0,807	0,12	0	0	0,035	0,012	0,006	0,004	85	8,3	12
K2xFxT2	425	84,9	1,667	0,830	0,10	0	0	0,053	0,003	0,006	0,001	84	9	11
	428	88,4	1,113	0,952	0,12	0	0	0,014	0,005	0,004	0,001	92	9	8
	429	89,0	0,925	0,961	0,08	0	0	0,026	0,003	0,002	0,000	92	9	8
	431	92,6	1,290	0,753	0,07	0	0	0,035	0,015	0,004	0,002	95	9	7
FxT2xT2	496	91,4	1,037	0,906	0,07	0	0	0,017	0,001	0,011	0,003	73	7	11
	497	89,0	0,486	0,835	0,08	0	0	0,023	0,002	0,011	0,003	71	8,5	11
	498	83,2	0,896	0,918	0,05	0	0	0,040	0,016	0,012	0,004	72	9	11
	499	89,8	1,018	0,938	0,02	0	0	0,014	0,005	0,015	0,002	73	9	11
K2xT1xT2	501	91,0	1,291	0,825	0,07	0	0	0,026	0,003	0,020	0,062	78	8	9
	501	84,1	0,783	0,900	0,09	0	0	0,035	0,015	0,019	0,007	79	6,5	8
średnia		88,7	1,066	0,872	0,072	0	0	0,026	0,006	0,021	0,006	84,8	8,3	10,1
OS		3,5	0,273	0,125	0,032	0	0	0,012	0,005	0,047	0,015	9,5	0,8	2,0
rodzice:														
	T1	99	0,434	0,780	0,03	0	0	0,009	0,003	0,005	0,003	99		
	K1	101	0,497	0,875	0,04	0	0	0,010	0,002	0,029	0,031	99		
	A	100	0,560	0,886	0,08	0	0	0,007	0,001	0,004	0,000	94		
	K2	95	0,483	0,770	0,06	0	0	0,015	0,001	0,001	0,000	85		
	T2	96	1,176	0,798	0,14	0	0	0,006	0,000	0,009	0,008	82		
	Ostka	91	1,000	1,000	0,00	0	0	0,016	0,004	0,002	0,000	80		
średnia			0,692	0,851	0,059	0	0	0,011	0,002	0,008	0,007	89,8		
OS			0,287	0,080	0,045	0	0	0,004	0,001	0,010	0,011			

korelacja negatywna (spodziewana); OS – ochylenie standardowe

Tabela 4. Porównanie sekwencji cDNA genu *TaCKX1* odmian Trappe i Arabella z sekwencją tego genu z baz danych NCBI (numer akcesyjny DQ784573.1).

Pozycja nukleotydu w sekwencji DQ784573.1	<i>T. aestivum</i> clone QCCKX1	Odmiana Trappe	Odmiana Arabella	Zmiana
42	C	G	b.d.	Substytucja
58	C	G/C	b.d.	*
96	G	C/G	b.d.	*
111	G	C	b.d.	Substytucja
116	A	G/A	b.d.	*
119	C	T	b.d.	Substytucja
132	C	A/C	b.d.	*
293	G	C	b.d.	Substytucja
254	T	C/T	b.d.	*
258	G	A/G	b.d.	*
276	C	G	b.d.	Substytucja
285	G	C	b.d.	Substytucja
291	G	C	b.d.	Substytucja
298	C	G	b.d.	Substytucja
313	C	T	b.d.	Substytucja
336	G	C	b.d.	Substytucja
345	G	C/G	b.d.	*
444	C	G/C	G/C	*
465	G	C/G	C/G	*
474	C	G/A	G/A	*
498	G	C	C	Substytucja
572	T	C/T	C/T	*
632	G	A	A	Substytucja
648	C	T/C	T/C	*
653	T	C/T	C/T	*
666	C	G	G	Substytucja
711	A	G	G	Substytucja
799	A	-	-	Delecja
876	G	A	A	Substytucja
913	-	C	C	Insercja
922	C	G/C	G/C	*
1022	C	T/C	T/C	*
1144	C	T/C	T/C	*
1156	C	T/C	T/C	*
1164	A	T/A	T/A	*
1202	A	C/A	C/A	*
1230	A	G/A	G/A	*
1316	A	G	G	Substytucja
1330	G	A/G	A/G	*
1358	G	A	A	Substytucja
1443	C	G	G	Substytucja

b.d. – brak danych

*podwójny sygnał - allel może być kodowany i ulegać ekspresji w dwóch genomach